
Mladá fyzička získala za výzkum nanočástic cenu Doctorandus

Mladá fyzička získala za výzkum nanočástic cenu Doctorandus

19.11.2012 18:10 ČRo 1 - Radiožurnál Zpráva
Veronika SEDLÁČKOVÁ, moderátorka

Přední čeští vědci a vědkyně dnes převzali tradiční vládní ocenění. Národní cenu Česká hlava obdržel onkolog a hematolog Pavel Klener. Cenu invence za mimořádný vědecký počin posledních let získal kardiolog Jan Pirk. A kromě vědců známých jmen byli oceněni taky někteří mladší vědci. Cenu Doctorandus pro studenty doktorského studijního programu získala Anna Fučíková z Matematicko-fyzikální fakulty Univerzity Karlovy, kterou vítám ve vysílání. Dobrý večer.

Anna FUČÍKOVÁ, Matematicko-fyzikální fakulta Univerzity Karlovy

-----
Dobrý večer.

Veronika SEDLÁČKOVÁ, moderátorka

Vy se, slečno Fučíková, věnujete výzkumu nanočástic, hlavně křemíkovým nanokrystalům. Já se zeptám úplně jednoduše, k čemu se užívají nanočástice?

Anna FUČÍKOVÁ, Matematicko-fyzikální fakulta Univerzity Karlovy

-----
Tak speciální křemíkové nanokrystaly, my bychom je mohli používat jako fluorescenční značku, to znamená, že by nám to sloužilo jako taková malá lampička, který dokáže sledovat různé molekuly a můžeme studovat, co se vlastně děje v buňce. Když trošku upravíme její parametry, tak můžeme jí používat nebo mohlo by se jí používat v budoucnu i pro léčbu rakoviny, protože tyto nanokrystaly jsou schopny vytvářet singletní kyslík.

Veronika SEDLÁČKOVÁ, moderátorka

Ona právě medicína je jaksi prioritní pro využití křemíkových nanokrystalů. Z jakých důvodů?
Anna FUČÍKOVÁ, Matematicko-fyzikální fakulta Univerzity Karlovy

-----
Tak tyto křemíkové nanokrystaly na rozdíl od všech ostatních, co se dneska používají jakékoliv značky, tak jsou rozložitelné v těle, když my to dáme do člověka, tak za tři měsíce ten člověk vůbec neví o tom, že to měl, rozloží se to na nanosoučásti, který my běžně jíme.

Veronika SEDLÁČKOVÁ, moderátorka

To znamená, že je to jaksi přirozená cesta, jak léčit člověka, že si toho třeba nemusí ani všimnout?

Anna FUČÍKOVÁ, Matematicko-fyzikální fakulta Univerzity Karlovy

-----
Tak určitě v procesu léčby si toho všimne, protože mu bude odumírat pár buněk, ale jakmile proběhne léčba, tak už o tom nebude vědět.

Veronika SEDLÁČKOVÁ, moderátorka

Vy křemíkové nanočástice nejen studujete, vy jste se také podílela na jejich přípravě, na úpravě jejich povrchu, můžete přiblížit, jak se upravuje povrch nanočástic, co je k tomu potřeba, je-li to možné říci jednoduše i pro laiky?

Anna FUČÍKOVÁ, Matematicko-fyzikální fakulta Univerzity Karlovy

Tak prvně je potřeba je vyrobit, a to se dělá na Fyzikálním ústavě Akademie věd. A prakticky my potom pracujeme s mikrogramovým množstvím, pro laika to vypadá jako bílý prášek, a vystaví se to různým chemikáliím a cílem je navázat nějakou skupinu s reakční skupinou na tomto krystalku. A těch metod, jak to udělat, je spousta, ale potřebujete velké množství tohoto nanomateriálu, protože během té přípravy jsou strašně velké ztráty.

Veronika SEDLÁČKOVÁ, moderátorka

Ztráty.

Anna FUČÍKOVÁ, Matematicko-fyzikální fakulta Univerzity Karlovy

Takže stačí smíchat prakticky pár chemikálií a pak to různými způsoby separovat, ale jsme v oboru nano, takže je tam spousta komplikací.

Veronika SEDLÁČKOVÁ, moderátorka

Když se bavíme o výzkumu nanočástic, teď konkrétně křemíkových nanočástic, je Česko v tomto ohledu nějak výjimečné, jsme vpředu ve světovém srovnání?

Anna FUČÍKOVÁ, Matematicko-fyzikální fakulta Univerzity Karlovy

Tak máme tady pár unikátních aparatur, třeba u nás na univerzitě tak máme mikrospektroskopickou aparaturu, která nám umožňuje sledovat jednotlivý nanokrystal i uvnitř buňky a aktuálně vím o jedné další aparatuře, a to shodou okolností také vytvořil můj šéf.

Veronika SEDLÁČKOVÁ, moderátorka

To znamená, že v tomhle ohledu jsme v celkem úspěšní ...

Anna FUČÍKOVÁ, Matematicko-fyzikální fakulta Univerzity Karlovy

Dá se říct, že ano.

Veronika SEDLÁČKOVÁ, moderátorka

... ve světovém srovnání. A vy sama pracujete ve vlastní laboratoři pouze nebo spolupracujete i s jinými vědci, třeba v Česku nebo i v zahraničí?

Anna FUČÍKOVÁ, Matematicko-fyzikální fakulta Univerzity Karlovy

Tak nyní se nacházím v zahraničí ve Švédsku, kde pracujeme na trošku větší výrobě těchto křemíkových nanokrystalů, ale v rámci České republiky na té mojí práci se, vznikla na mnoho institucích zhruba 10 a celkově, když spočítám lidi, s kterými pracovala, tak už to může být zhruba ke 30 lidem, kteří mi jakýmkoliv způsobem jenom poskytli aparaturu.

Veronika SEDLÁČKOVÁ, moderátorka

Vy říkáte, že jste ve Švédsku, to znamená, že své znalosti už vyvážíte?

Anna FUČÍKOVÁ, Matematicko-fyzikální fakulta Univerzity Karlovy

Tam jsem teďka na postgraduálním studiu a nevím, jestli je vyvážím, ale hodlám se vrátit.

Veronika SEDLÁČKOVÁ, moderátorka

Do České republiky?

Anna FUČÍKOVÁ, Matematicko-fyzikální fakulta Univerzity Karlovy

Ano.

Veronika SEDLÁČKOVÁ, moderátorka

Říká laureátka ceny Doctorandus Anna Fučíková. Já vám děkuji, na shledanou a taky gratuluji.

Anna FUČÍKOVÁ, Matematicko-fyzikální fakulta Univerzity Karlovy

-----

Na shledanou. Děkuji.

Veronika SEDLÁČKOVÁ, moderátorka

Ozvěny dne končí.